

Den tidiga modernismens konst och visuella kultur i Europa

Litteraturlista med veckovisa läsanvisningar. Med reservation för att enstaka ytterligare texter kan tillkomma.

Huvudbok för kursen är Richard R. Brettell, *Modern art, 1851-1929*: Oxford University Press, Oxford, 1999. Övriga texter kommer att göras tillgängliga via kurssidån på läroplattformen Lisam inför varje vecka.

1. Introduktion till det tidiga 1900-talets europeiska samhälle, kultur och konst.

Richard R. Brettell, *Modern art, 1851-1929*: Oxford University Press, Oxford, 1999, (s. 3-9, 49-81)

Marilyn Stokstad, *Art history Vol. 2*, Harry N. Abrams, New York, 1999, (s. 1025-1040)

Jonas Hansson, "Den industriella världen" *Signums svenska konsthistoria [Bd 12] Konsten 1915-1950*, Signum, Lund, 2002, (s. 9-25)

Cecilia Widenheim, "Aspekter på modernismen i svensk bildkonst under 1900-talets första hälft", *Utopi & verklighet – svensk modernism 1900–1960*, 2000 (s. 42-52)

2. Färgens frigörelse

Richard R. Brettell, *Modern art, 1851-1929*: Oxford University Press, Oxford, 1999, (s. 9-32)

Hjörvarður H. Árnason & Elizabeth Mansfield, *History of modern art: painting, sculpture, architecture, photography*, 6. ed., Pearson Prentice Hall, Upper Saddle River, N.J., 2010, (s. 133-149)

Volkmar Essers, *Henri Matisse: 1869-1954 : färgens mästare*, Benedikt Taschen, Köln, 1990, (s. 18-35)

Henri Matisse "Notes of a painter" Charles Harrison, & Paul Wood, (red.), *Art in theory, 1900-2000: an anthology of changing ideas*, 2. rev. ed., Blackwell, Malden, Mass., 2003, (s.69-75)

Cristian Ring och Caroline Dieterich, *Nolde: färgstormar*, Carlsson i samarbete med Prins Eugens Waldemarsudde & Göteborgs konstmuseum, Stockholm, 2015, (s. 13-22, 85-93)

3. Picasso och kubismen

Richard R. Brettell, *Modern art, 1851-1929*: Oxford University Press, Oxford, 1999, (s. 32-35, 97-103)

Marilyn Stokstad, *Art history Vol. 2*, Harry N. Abrams, New York, 1999, (s. 1049-1056)

Victoria Charles & Anatoli Podoksik, *Pablo Picasso (1881-1973) - Volume 1 [Elektronisk resurs]*, 2018, (s. 47-220) (51 textsidor)

Pablo Picasso "Picasso speaks" Charles Harrison, & Paul Wood, (red.), *Art in theory, 1900-2000: an anthology of changing ideas*, 2. rev. ed., Blackwell, Malden, Mass., 2003, (s. 215-217)

Ingo F. Walther & Rainer Metzger, *Marc Chagall: 1887-1985 : måleri som poesi*, Taschen, Köln, 2001 (s. 14-31)

4. Svensk modernism: Sigrid Hjertén, Isaac Grünewald och Siri Derkert

Thomas Millroth, "Måleriet och skulpturen" *Signums svenska konsthistoria [Bd 12] Konsten 1915-1950*, Signum, Lund, 2002, (s. 35-49)

Görel Cavalli-Björkman, *Kvinna i avantgardet: Sigrid Hjertén : liv och verk*, Albert Bonniers, [Stockholm], 2017, (s. 31-46)

Anders Wahlgren, *Sigrid & Isaac*, Prisma, Stockholm, 2007, (s. 65-83)

Annika Öhrner, "Siri Derkert och kubismen" *Siri Derkert*, Atlantis, Stockholm, 2011, (s. 13-32)

Isaac Grünewald, "Kolorismen" *Isaac har ordet: föredrag och uppsatser*, Natur o Kultur, Stockholm, 1959, (s. 90-99)

5. Vägen mot det abstrakta

Richard R. Brettell, *Modern Art 1851-1929*, Oxford University Press 1999 (s. 32-42 i huvudboken)

Mel Gooding, "Abstraktion och det osynliga", *Abstrakt konst*, Fogtdal 2001 (s. 12-31)

Richard R. Brettell, "Anti-iconography: Art without subject" i *Modern Art 1851-1929*, Oxford University Press 1999 (kapitel 7, s. 181-194 i huvudboken)

Richard R. Brettell, "Nationalism and Internationalism in Modern Art" i *Modern Art 1851-1929*, Oxford University Press 1999 (kapitel 8, s. 197-209 i huvudboken)

Iris Müller-Westermann, "Bilder för framtiden: Hilma af Klint – en abstrakt pionjär i det fördolda", *Hilma af Klint – Abstrakt pionjär*, Moderna Museet 2013 (s. 33-51)

6. Protest, DADA och antikonst

Adamowicz, Elza. "Zurich Dada: between gas mask and carnival dance" *Dada Bodies : Between Battlefield and Fairground*, Manchester University Press, 2019.

Richard R. Brettell, *Modern art, 1851-1929*: Oxford University Press, Oxford, 1999, (s. 42-47)

Krupp, Walburga "Hans Arp and Sophie Taeuber: The Quintessential Dada Couple" *Dada and Beyond*, Volume 1 : Dada Discourses, BRILL, 2011

Lewer, Deborah "Kleinkunst and Gesamtkunstwerk in Munich and Zurich: Der Blaue Reiter and Dada" *German Expressionism : Der Blaue Reiter and Its Legacies*, Dorothy Price (ed.), Manchester University Press, 2020

Svensson, Gary "Längtan till lustgården - Konst, kultur och alternativ livsstil vid slutet av La Belle Époque" *Tankar om Lycka* Kjell Lejon (red) Carlssons förlag Stockholm 2019

7. Den tidiga modernismens gestaltade miljö

Eva Eriksson, "En ny arkitektur tar form i Europa", *Den moderna staden tar form – Arkitektur och debatt 1910–1935*, 2001 (s. 341–351, 362–369)

Eva Rudberg, "Vardagens utopi – svenskt och osvenskt i funktionalismens arkitektur", *Utopi & verklighet – svensk modernism 1900–1960*, 2000, (s. 150–163)

Anna Ingemark, "'Förstör alla doriska, joniska och korintiska kalkstenskolonner' – den tidiga modernismens radikala arkitekturdiskurs" kapitel i antologi om *Radikala idéer och uttryck*, 2022

Anna Ingemark, "I skuggan av det manliga geniet - modernismens kvinnliga pionjärer", *Konstvetaren* 2022

Ingrid Sommar, "Ingrid Wallberg – raka vägen från Rue de Sèvres", *Funkis – stilen som byggde Sverige*, 2006 (s. 27-36)

Cilla Robach, "Ting för den moderna människan", *Utopi & verklighet – svensk modernism 1900–1960*, 2000 (s. 186-201)

Samt nyckeltexter;

Adolf Loos, "Ornament and crime", 1908 ur Ulrich Conrads, *Programs and Manifestoes on 20th-century Architecture*, The MIT Press 1990, (s. 19-24)

Le Corbusier, "Towards a new architecture: guiding principles", 1920 ur Ulrich Conrads, *Programs and Manifestoes on 20th-century Architecture*, The MIT Press 1990, (s. 59-62)

Uno Åhrén, "Brytningar" *Svenska slöjdföreningens årskrift 1925* ur Peter Sundborg, *Svensk arkitekturkritik under 100 år*, Arkus 1993 (s. 96-105)

Gotthard Johansson, "Är funktionalismen en stil?", *Arkitektur och samhälle 1932*, ur Peter Sundborg, *Svensk arkitekturkritik under 100 år*, Arkus, 1993 (s. 125-130)

8. Bauhaus - i modernismens skärningspunkt

H.H Arnason & Elisabeth C. Mansfield, "Bauhaus and the teaching of modernism", *History of Modern Art*, 2010, s. 297-311

Magdalena Droste, *Bauhaus 1919-1933*, 1991, s. 34-37, 72-84, 120-131, 151-156

Ulrike Müller, *Bauhaus Women – Art, Handicraft, Design*, 2009, s. 7-13, 34-35, 42-49, 118-125

Walter Gropius, "Programme of the Staatliches Bauhaus in Weimar", 1919, ur Ulrich
Conrads, *Programs and Manifestoes on 20th-century Architecture*, The MIT Press 1990 (s.
49-53)